

Nový studijní program Ruská studia na FF UK otvírá příležitosti pro pochopení soudobého Ruska v politickém a kulturním kontextu

V souladu s ambicí navyšovat počet cizojazyčných studijních programů, deklarovanou ve svém Strategickém záměru, otevře Filozofická fakulta UK nový navazující magisterský program Ruská studia (studijní program Borise Němcova) / Российские исследования (образовательная программа имени Бориса Немцова). Fakulta vydala informace o programu a možnosti podávání přihlášek [zde](#).

Program, jenž letos prošel standardním akreditačním procesem na Univerzitě Karlově a do nějž první studenti nastoupí už v

říjnu 2023, je unikátní zejména svým zaměřením na studium politických, ekonomických, společenských a mediálních specifik Ruska po roce 1991. Zvláštní důraz bude ve výuce kladen na zkoumání ruského politického systému a vzorců ruské zahraniční politiky. Studenti budou mít také možnost věnovat se analýze stavu ruské společnosti a roli propagandy a nezávislých médií. Jazykem výuky bude převážně ruština, řada přednášek a seminářů však bude probíhat v angličtině. Do výuky se zapojí jak čeští vyučující, tak ruskojazyční vědci, kteří aktuálně nemohou působit ve své zemi, a hostující lektori z Evropy, Izraele a USA.

Garantujícím pracovištěm programu je Ústav východoevropských studií FF UK, odborným garantem je prof. Vratislav Doubek z Ústavu politologie FF UK. Na realizaci studijního programu se budou podílet také členové Akademického centra Borise Němcova pro výzkum Ruska FF UK, ale i další spolupracovníci z Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK a Ústavu politologie FF UK. Studijní program je připraven v mezifakultní spolupráci s Institutem mezinárodních studií FSV UK, ošetřené mezifakultní dohodou. Zároveň se do výuky programu budou ve formě externí spolupráce zapojovat i odborníci z Fakulty humanitních studií UK.

Díky finanční podpoře Boris Nemtsov Foundation for Freedom (Nadace Borise Němcova za svobodu) budou v rámci programu působit tři ruskojazyční vědci, kteří aktuálně nemohou působit ve své zemi (viz medailonky níže):

Sergej Medveděv, Ph.D.

Studoval na více univerzitách, mj. i na Kolumbijské univerzitě v New Yorku či Univerzitě Karlově v Praze, kde obhájil disertační práci. Později začal pracovat jako vědecký pracovník, novinář a spisovatel a vyučoval na mnoha univerzitách v Asii, Austrálii a Evropě. Pracoval v Ústavu mezinárodních vztahů v Římě, ve Fondu vědy a politiky v

Ebenhausenu, ve Finském ústavu mezinárodních vztahů. V roce 2020 získal ocenění Pushkin House Book Prize za knihu Návrat ruského Leviathana; kniha byla přeložena do devíti jazyků včetně češtiny.

Ivan Fomin, Ph.D.

Absolvoval v roce 2010 Moskevský státní institut mezinárodních vztahů a v roce 2014 získal doktorát z politologie na Vysoké škole ekonomiky v Moskvě. Po emigraci z Ruska v březnu 2022 spolupracoval s Institutem evropských, ruských a eurasijských studií na Univerzitě George Washingtona a působil na Ruhrské univerzitě v Bochumi. Podílel na programu Democracy Fellowship a zabýval se například studiem ruské politiky a separatistických diskurzů. Je autorem více než 70 vědeckých publikací, laureátem Salminovy ceny a ceny Jespera Hoffmeyera.

Dmitrij Dubrovskij, Ph.D.

Má za sebou 15 let práce vědeckého spolupracovníka a odborníka v oblasti jazyka nenávisti v Ruském etnografickém muzeu a Centru nezávislých sociologických studií v Sankt-Petěrburgu. Je také docentem Katedry veřejné politiky Vysoké školy ekonomiky v Moskvě a má za sebou řadu stipendijních pobytů v USA. Je mj. spoluautorem první publikace vydané v Rusku věnované jazyku nenávisti v ruskojazyčném internetu (2003). V letech 2012 a 2020 byl stipendistou Nadace Kone (Helsinské kolegium). Po začátku ruské agrese proti Ukrajině opustil Rusko.

Nadace Borise Němcova je nezisková organizace zaregistrovaná v Německu v roce 2015. Hlavními prioritami její činnosti jsou vzdělávání, svoboda slova a rozvoj lidského kapitálu. V průběhu let nadace pořádá vzdělávací programy, tematické workshopy, veřejné přednášky a prezentace knih. Samostatnou oblastí aktivit představuje podpora studentů a akademické obce, zejména vědců vystavených nebezpečí. Nadace rovněž poskytuje stipendia obráncům lidských práv, aktivistům a novinářům. V roce 2017 se nadace podílela na založení Akademického centra Borise Němcova pro výzkum Ruska (ACBN) na půdě FF UK. V úzké spolupráci s ACBN uspořádala v Praze řadu vzdělávacích akcí, mezi něž patří každoroční Letní škola žurnalistiky a sociokulturních studií. Záhy po ruské agresi na Ukrajině vyhlásila Nadace Borise Němcova za svobodu, Ziminova nadace a FF UK stipendijní program pro mladé ukrajinské občany ve věku 18–26 let. Pět zájemců o studium na FF UK díky programu dostalo možnost se připravovat na přijímací řízení v České republice, tři z nich se již zapojili do řádného studia.

Studijní program Ruská studia – studia Borise Němcova je budován jako akademicky nezávislý na Nadaci Borise Němcova. Studijní program, jeho cíle a pravidla spolupráce se zapojenými partnery budou představeny na podzim 2023 na veřejné debatě organizované Ústavem východoevropských studií se zapojením všech partnerských institucí.